

Історія одного музейного експонату

Музеї постійно поповнюють свої колекції новими експонатами. З кожним новим придбаним предметом, музей не тільки збагачує та доповнює свої фонди, але визнає часто дуже цікаву і корисну історію даної речі, її походження, її минуле, історію людей, які користувалися цим предметом тощо. Минувшина даного експонату іноді цікавіша, ніж предмет. Докладне дослідження кожного експонату є необхідним для музейників і часом вимагає складної детективної роботи. Усяка найдрібніша деталь є важливою і конче потрібною для вивчення і зберігання. Експонат без документації є тільки ще одним предметом в колекції, але з докладною документацією він стає більш вартісним і ціннішим.

У нашій музейній колекції народного мистецтва маємо запаску з Яворівщини з неабиякою своєрідною історією. Маленька територія Яворівщини, не маючи відповідних умов для розвитку рільництва, зосередила свою увагу на розвитку домашнього промислу. Відкрито ремісничу школу іграшок, школу мережива і виробу тканин – вибійок. Народний одяг Яворівщини був особливим і відрізнявся від сусідніх

своєрідною вишивкою, яворівськими стібами і мереживом. Винятковими були яворівські запаски. Орнаментальна різноманітність запасок, виготовлених малою кількістю дрібних мотивів, у комбінації з мережками, виконаними блідим червоним кольором та воскованою лляною ниткою, творила естетично привабливе враження. Запаску, про яку ведеться мова, придбав для своєї власної збірки народного мистецтва Володимир Шухевич (1849-1915) – визначний етнограф, громадський діяч, педагог і публіцист. Крім праці на керівних постах громадських, освітніх та культурних установ, він, у великій мірі, присвятив своє життя дослідженню та збиранню етнографічних матеріалів і мистецьких предметів українського народу. Його 5-ти томна праця "Гуцульщина" видана 1897-1908 рр. по сьогодні є неперевершеною. Шухевич дорожив і цінував народне мистецтво і передав пошану і любов до цього своїй родині і дітям. Велику частину своєї етнографічної збірки він передав Національному Музеєві у Львові, а дещо залишив членам родини. Яворівську запаску успадкувала його донька Дарія (1881-1941) – по чоловікові Старосольська, за фахом пі-

ністка. Викладала в Музичному Інституті ім. М. Лисенка у Львові з 1907-по 1940-ий рік. З приходом советської влади в Галичину, родину Старосольських арештовано, чоловіка Дарії - Володимира (1878-1942) – громадського, політичного діяча, правника – засуджено на 10 років ув'язнення. Він помер у тюрмі в Маріїнську, що на Сибірі. Дарію, доньку Уляну (1912-2011), журналістку і письменницю, та сина Ігоря (1908-1988) – інженера та реставратора архітектурних пам'яток, заслано до Казахстану на важкі роботи. Під час арешту Старосольським було дано кільканадцять хвилин, щоб зібратися до виїзду. У паніці і розгубленості збирали в клунки речі, які були під рукою, і так до цього попала яворівська запаска. Осівши в Казахстані та живучи в понурих вогках помешканнях з неопаленої глини, старалися якось вижити. Мати важко захворіла і змушена була лежати на лежанці з сінника біля стіни. Щоб хоч трохи заглушити вологість стіни, Уляна і Ігор розгорнули складки в записці, зробили з неї занавісу та прикріпили до стіни поруч маминої лежанки. На цій лежанці мама й померла.

Після кількох років на заслання

прийшла амнесія. Уляна мала змогу виїхати до Польщі, а згодом емігрувала до Америки. В Америці включилася в громадське і літературне життя. Стала редакторкою журналу Союзу Українок Америки Наше Життя. У домівці Союзу Українок в Нью Йорку, де містилася редакція журналу, щосуботи відбувалися курси української вишивки, які я проводила. Уляна (яку ми називали Пані Ляся) часто заходила та приглядалася до нашої роботи. Вона уважно і з ніжністю переглядала мої вишивки з візорами різних регіонів України, прибічники з чисельними стібами, які учениці вивчали, виявляла радість успіхами учениць. Однієї суботи Пані Ляся принесла мені подарунок - яворівську записку ту, яка мандрувала з нею з України до Казахстану, а потім до Америки. Розповіла історію записки і просила зберегти цю родинну пам'ятку для прийдешніх поколінь, що я й зробила включаючи її до збірки народного мистецтва українського музею в Стемфорді.

Один скромний музейний експонат, а скільки в ньому глибокого символічного змісту.

Любов Волинець

Дар, який Бог тобі дасть, якщо ти захочеш його прийняти

www.credo.pro

Ісус каже своїм учням, що навіть гори слухаються того, хто вірить. Віра людини — це потужна сила. Вона має великий потенціал. Вона здатна творити чудеса. Хворих Ісус запитував,

чи вірять, що Він може їх зцілити; казав їм, що буде їм дано за їхньою вірою. Слуга сотника був зцілений навіть без присутності й дотику Ісуса — тільки завдяки вірі сотника. Коли Бог бачить віру людини, то відкриває двері свого милосердя, щедро обдаровує її. Людина отримує віру від Бога як дар, якщо хоче прийняти її. Щоб мати віру перевертати гори і кидати їх у море, потрібно її розвивати: пізнавати Бога через молитву і Святе Письмо, Церкву й Таїнства, через Його дію у своєму житті та житті інших людей; дові-

ряти Богові і поклатися на Нього, впізнавати Його голос і виконувати Його волю. Тоді людина має сміливість просити в Бога багато — і вірить, що отримає. Тоді людина знає, що їй просити, і не попросить чогось злого чи шкідливого. У своїй батьківщині Ісус не зробив багато чудес, бо люди не мали віри. Не сприймали Ісуса, бо знали Його раніше як простого сина теслі. Не очікували від нього ні Божої мудрості ані чудес. Багато було тих, хто не отримав зцілення і звільнення, не повернувся, бо не повірив. Ісус об'являє нам Бога Отця — милосердного Батька, який бажає добра всім своїм дітям. Він закликає прощати провини своїх ближніх, щоб отримати прощення своїх

гріхів. Подвійна благодать — не тримаєш зла ні на кого і дістаєш відпущення власних гріхів. Знімаєш тягар образи з когось — і Господь збирає тягар твоїх гріхів. Прощення — це рішення волі. Воно є початком зцілення. Біль від образи вичерпається з часом, а завдані рани, фізичні чи душевні, Господь має силу зцілити. Небажання пробачити — подвійна втрата: образа зв'язує і пригноблює як ображеного, так і його кривдника. Стан завданих ран лиш погіршується. Ісус дав нам найкращий приклад пробачення. Висячи на хресті й терплячи муки, Він просив Отця пробачити тим, хто Його розп'яв. У час найбільшої вразливості образа не проникла в Його серце.